Muhdú pámeere páné iiñújiri ijcyáné miamúnaa meíjcyáiyóne

Tujkénúeju

łhyaamti pañétú caatúváné páné iñújilne múnáadítyúu tsaate tsatsíhvú idyóbéévéne muhdú miamúnaa meijcyáiyóné pityácójcatsíñe.

Ditsiééberédípye 10-ri 1948 íjcyáné pijcyábari tsaate páné iñújťľné túkevéjtsojtédítyú píhcyaavé ipítyácójcatsí muhdú młamúnaa meíjcyáiyóne. Á;áné dobéévé "Naciones Unidas" néémeé. Aaméhjáa téijyu caatúnú 30-neva młamúnaa maávyejúúlléíyonéhjɨ. Aanéhjáa imí tjitsúcunúnéllii nééme ténehjɨ páné iñújťľne múnáake iúúbállémeíki. Téhduréhjáa nééme ténehjɨ cáátúnúmeíháámɨ pahúllevávú pámehdívúré itsújááve téhaamɨ ditye patsíhjɨvávúré iééveki.

Á;áné boonétúhjáa iñe méiiñúji túkevéjtsojte téhdure ipíhcyáávéne néé páneere 30-neváa cáátúnúmeíñé muhdú néhdu meíjcyáiyóné méiiñújiri.

Aane ténehji méwáábyuta ijcyáhi. Á;nehji múu ímíñeúvú iwáájácúne tehdu ijcyáhi. Aane tsá múu íhdyivúré pícyootúne. Múu íñahbémudívú pajtyétsó ténehji ditye iwáájácúne tehdu iíjcyaki.

Pityájcoju ihdénúmeíñe

Muurá pámeere tsáápiitsa méboohówama meíjcyane mewáájácúmeícyá botsíi máájfyúinfityá muhdú imí meíjcyáiyóne. Á;ánéllii tsá tsaate tsíjtyé hójtsí pañe meícyáítyuró ícubáhrádu. Tsá tsaate tsíjtyedi meícúbáhráítyuróne. Illure mépítáábójcatsíiyá pámeemáyé imí meíjcya tútávátsójcatsítyúme.

Á;rone teene méboohówá íjcyaróné mewáájácútúné nijcaúvú muurá tsaate muhdú imí meíjcyáiyódú íjcyatúmé illure tsaatédí icúbáhrahíjcyáhi.

Aane ehdu ditye méénune pámeere miamúnáadivuro ímityúne. Muurá pámeere ííñujiri íjcyáné miamúnaa méijyácunúrá tsaímíyé meíjcyáíyóneri. Tsá múha méhdivu túútaválléítyuró meíhjyuvánee, iiná mecáhcujtsónee, íjcyane. Aame tsá ilneri meíllityéítyuróne. Tsá pihtójú pañe meíjcyáityuróne. Ehdu meíjcyane pámeere miamúnaa imí méijtsúcunúhi.

Ehdu ímityúné medárflvéjcatsííyóné ihdétú íjcyáiyóné mééma túkevéjtsojúúne. Muurá tsaate ímityúné meke méénúhajchíí téénej tééveri tsaímíyé méímíbáchójcatsíhi. Muurá tene ijcyátuca tsáijyu máavyéjujte íjcyárómema mémúnáátsójcatsíiyáhi.

Aane mewáájácucáró téénej tééveri pahúllevá iñúj† ne múnáama imí meíjcyáiyáhi. Tsá tsaatéké menéhnílléítyuróne. Muurá pámeere maamúnaa ííñújiri meíjcyame méimíllé tsahdúré imí meíjcyáiyóne.

Muuráhjáa 'Páné Iñújilne Múnáá Pihcyááve' némeiñé pañe tsúúca itsaavémé muhdú pámeere miamúnaa wajpíimumáyé walléémú meíjcyame tsahdúré maávyejúúlléjcatsíiyóne. Aame mépiláabójcatsíiyá panéjcuvávú tsahdúré pámeere imí meíjcyaki. Á;áné pityájcoju iñe muhdú miamúnáake mepiláabóíyóné tsúúca mééma íjcyáneri méwaajácutsó páhduube cómíñe múnáajpi méboohówama meíjcyane ditye iávyejúúlléne icyáhcújtso imí iíjcyaki.

Muuráhjáa 'Páné Iñújílne Múnáá Pihcyááve' némeiñé pañe íjcyame néé páhduube cómíñe múnáajpi méboohówama, méljtsútuma, meíjcyame

maávyejúúlléjcatsímyé múhójtst pañé meíjcyátuki. Aamée pítyácójcatsí muhdú mtamúnáake tptááboíñé imí ditye iíjcyaki.

Aane fmidáné tehdújuco pámeere wáájácúiyóné muhdú túkevéjtsoju néhdu meíjcyame maávyejúúlléjcatsíiyóne.

Ahdícyane 'Páné Iñújilne Múnáá Pihcyááve' némeiñé pañe íjcyame néé ténehji néhdu páhduube ííñújiri íjcyáné miamúnáajpi méíjcyáiyóné méwáábyuta tene íjcyánélliíhye. Á;áneri meljyacunúiyá muhdú tene néhdu meíjcyáíyóneri. Á;hdure tsíjtyeke méúwáábóiyá méiiñúji múnaa íjcyátúróméhjimájuco ditye tehdu iíjcyaki. Ehdu imí méíjcyáiyá tsúúca teene mewáájacúmé teenéi wáájácutúmé pamévamáye.

Á;áné túkevéjtsojúúné íllu nééhií:

1. Túkevéjtsoju

Pámeere ííñújiri meíjcyame tsá múhójisi pañé icubáhrádú meíjcyáítyuróne. Pámeere tsahdúré imí meíjcyame mewájyújcatsíñe mépiaábójcatsíiyá tsaatéké éhdilválletúmé éhne múu mépañétúéné nahbémuma meíjcyadu.

2. Túkevéjtsoju

łñe íhyaamłtú muhdú tene cáátuvádú méíjcyáiyá pamévamáyé memúnaa íjcyátúrómema. Tsahdúré mełjtsúcunúiyá pamévakéré wajpíímuke, walléémuke, pahdúváré méjpííhañe menéérómeke, pahdúváré meíhjyúvárómeke, muhdú Píívyéébeke cáhcújtsórómeke, tsáijyu múúne tsaate múhdurá túkevéjtsojtédítyú fjtsámeíyómeke, tsííñé iiñújł múnaa íjcyárómeke, fltsútúmeke, fldáátsórómeke, muhdífvátsihjívú tsífmávámeíyómeke; pámeekéré tsahdúré méłjtsúcunúiyá tsaatéké éhdifválletúme.

Téhdure tsá múhdurá meijtsúcunúítyuró tsáijyu múúne tsaate túkevéjtsojte múhdurá íiiñúji múnáake túkévéjtsórómeke. Tsá ditye ítyaúhbajúúné múhdurá méénúróné pañe íjcyámeke meéhdiiválléítyuróne. Tsáné iiñúji múnaa tsaaté hójtsi pañe múhdurá íjcyárómeke tsá meéhdiiválléítyuróne. Tsahdúré méijtsúcunúiyá iiye túkévéjtsómeíyómema diityéke.

3. Túkevéjtsoju

Páhduube imí méíjcyáiyáhi. Á;ámeke tsá múha finerí meke ipátsáríjcyómeke tútávájtsóítyuróne.

4. Túkevéjtsoju

Tsá tsaate meke íhyójtsi pañévú pícyoome icubáhrádú meíjcyame diityé iicúve múnaa meíjcyáítyuróne. Tsá muucá miamúnáadívú menáhjihénúítyuróne. Eene tsáma ávyeta tsá ímíllémeítyúne.

5. Túkevéjtsoju

Tsá tsaatédí melcúbáhráítyuróne. Tsaatéké meúwáábócooca chooco méúwáábóiyáhi. Tsá meméénúítyuró iyáábeke múu méénudu.

6. Túkevéjtsoju

Páhduube młamúnáajpi iñe méiiñújłri ihdyícyátsii meíjcyarómé téhdure méijcyá teene túkevéjtsojúúné pañe. Aame mépiivyété tsaatéké

menééne méwáábyuta pámé wáábyutáré tene íjcyane meke ipiaáboki.

7. Túkevéjtsoju

Tsáné ímibájchoju tsaatémá meméénúcooca tsá tsaatékéré mep³áábóítyuróne. Pámeemáyé tsahdúré ímibájchoju méénúmeíiyá muhdú ímichi teene taúhbaju néjɨjtóri.

8. Túkevéjtsoju

Pámeere miamúnáama ímítyúnéhji ímibájchoobe ímíbájchóiyá tehďi vane diityémá pájtyécooca muhdú taúhbaju néhdu tsaatéké éhdi vállétuubére.

9. Túkevéjtsoju

Tsá tsaatéké peecútéré meékéévéne mecúvejáánúítyuróne. Téhdure tsá peecútéré tsaatéké méijñújitu meíjchívyétsóítyuróne.

10. Túkevéjtsoju

Tsaate tsíjtyé hallúvú ímítyúnéhji ímibájchóóbeke úúbálléijvu dííbye éllevu péémema ímíñeúvúré ímíbájchóíyoobe muucá éhdiivállétuubére. Á;rónáa ihdyu tsá dibye tsaatékéré piaábóítyuróne. Méénúíyoobe muhdú teene taúhbaju néhdu tsahdúré pámeemáye.

11. Túkevéjtsoju

Tsaate tsíjtyé hallúvú imityúné úúbállécooca tsá peecútéré menééítyuro Îmiááné tehdújuco tene íjcyane. Tujkénú páñetu úúbállémeíiyómé muhdú tene íjcyane imíñeúvú mewáájácuki.

Muuráhjáa taúhbajúi ímíñeúvú pánéévétúnáa tsaate múhdurá íjcyárómé hallúrí tsá pahdu iiná íjcyatúne. Á;ijyúu ímityúné méénúomeke tsá ícyooca íjcyáné taúhbaju néjijtóri. Á;rónáa ihdyu ícyooca tsaate ímityúné méénúhajchíí botsíi méúwáábóiyá muhdú ícyooca íjcyáné taúhbaju néjiitóri.

12. Túkevéjtsoju

Tsá tsaatéké Ĥnerí mepátsáríjcyóítyuróne; tsá tsaaté já mepátsáríjcyóítyuróne; tsá tsaate tsíjtye éllevu wállóóné waajácúhááim meéévéítyuróne; tsá tsaatédítyú néhnijyu mewááóítyuróne. Ehdu nénéh hdétú ijcyáné mééma taúhbajúúné pámé wáábyuta meke tene ityéhmeki.

13. Túkevéjtsoju

Tsáné iiñújiri meíjcyame mépiivyété mepééiyóné kiávú méimilléhullévu. Aame méíjcyáiyá kiá meímíllétsihyi.

Muurá paméváré mépiivyété tsííñé iiñújivu mepééiyóne. Aame méóómíiyá méiiñújivu meímíllécoóca. Aane tsá múha meke tsáhájtsóítyuróne. Muurá mépiivyété mepééne meímílléhajchíí téhulle meíjcyaki.

14. Túkevéjtsoju

Muurá méiiñújɨri ɨcúbáhraméí pañe meíjcyáhajchíí mépiivyété mepééiyóné tsííñé iiñújɨvu. Á;áné iiñújɨ múnaa tsaímíyé meke waatsúcúpéjtsóiyá imí diityémá meíjcyaki. Tsá meke ditye cátúhtsópéjtsóítyuróne.

Á;rónáa tsáijyu múúne méhdityúré íjcyane ímítyú medár#vémeíhijcyámé ihdyu tsá mepíívyetétú tsííñé iiñújivu mepééiyóne. Awááréjuco íñe muhdú íhyaami pañétú tene néhdu meíjcyátúhajchíí muurá tsá mepééítyuróne.

15. Túkevéjtsoju

Paméváré miamúnaa méijcyá tsáné iiñúji múnaa. Aane tsá múha meke nééítyuró tsáné iiñúji múnaa meíjcyatúne.

Téhdure tsá múha meke peecútéré wállóóítyuró tsííñé iiñújɨvu. Téhdure idyé tsá múha meke nééjuri tsííñé iiñújɨ múnáajpíyéjuco meíjcyáítyuróne.

16. Túkevéjtsoju

Paméváré młamúnaa wajpíímumáyé wallémú piivyété ityáábávájcatsíñé iééve úújetétsihvu iímílléhajchííjyu. Aame tsúúca tsája múnaa íjcyame piivyété łtsĤmaváne. Á;ánetu tsá múha diityéké tsáhájtsóítyuróne. Tsá muhdú tene néétu muutéhjí ditye íjcyane, muhdú Píívyéébeke ditye úraavyéne. Muurá pámeere piivyété tyáábávájcatsíñe. Aane diitye táábávájcatsímyé avyéjúúlléjcatsíiyá tsahdúre. Téhdure wáágóójcatsíyómé avyéjúúlléjcatsíiyá tsahdúre.

Á;ánetu tsá muucá metáúhbáítyuró ditye ityáábávájcatsíki. Caatyé ityáábávájcatsíñé imillémé páñetu iiye iímílléhajchíí piivyete ityáábávájcatsíñe.

Muurá ihdyu páñetu meíjcyájuco teene tsája múnaa meíjcyane. Aame pámeere méijcyá tsahdúré meiinují túkevéjtsojíé túkevéjtsójú pañe.

17. Túkevéjtsoju

Muurá pámeere tsáápiitsa méijcyátsihjima méijcyáiyá meímílléhajchííjyu. Téhdure tsaaté múnaa iliñújima íjcyáiyá iímílléhajchííjyu. Aane tsá múha tsáhájtsóítyuróne.

Aane tsá peecútéré múhdityú íijcyátsíí múha dójtúcúítyuróne.

18. Túkevéjtsoju

Pámeere młamúnaa mépiivyété muhdú meljtsámeídyú meljcyáiyóne, kéjljtórí Plívyéébeke meűráávyéiyóne. Téhdure mépiivyété tsájljtótú tsíjljtóvú mepájlyéiyóné muhdú melmillédu. Aame idyé mépiivyété ilná meljtsámelneri, ilná mecáhcújtsóneri melhjyúváiyóné mééréétsihvu. Téhdure mépiivyété medóbéévétsihvu tsíjtyeke melwáábóné keená eűráávyejljto.

19. Túkevéjtsoju

Pámeere mépiivyété #ná meljtsámeíñé meíjyújcaáyóiyóné tsijtye iwáájácuki. Aane muhdú meljtsámeíñé meíhjyúváné hallútú tsá múha meke tsárííléítyuróne. Muurá mépiivyété panéváré mewáájane. Téhdure mépiivyété muhdú tsíjtyé ljtsaméí íjcyane mewáájacúné waajácúhaamlné meéévénej tééveri. Muurá idyé mépiivyété #ná meljtsámeíñé mecáátunúne, meúwaabóne. Aane páneere mépiivyété ihdyícyáhullévú tsííñé iñújihnévú metsújaúcúne. lñehji páneere mépiivyété meméénune mecáátúnúneri, meíhjyúváneri, panévaríyé muhdú meímillédu. Á;áné hallútú tsá múha meke ihná nééítyuróne.

20. Túkevéjtsoju

Pámeere mépiivyété tsatsíhvú medóbeevéné mepítyácójcatsíki. Téhdure mépiivyété tsáha múnaa tsáné wákimyei meenuhá pañévú meúcaavéne.

Á;rónáa ihdyu tsá múha meke ávyeta táúhbáítyuró tsáha múnáajpi meíjcyaki.

21. Túkevéjtsoju

Pámeere mépiivyéterá méiiñújí túkevéjtsojíe íjcyáha múnáá pañévú meúcáávéiyóne. Meere meúcaavéné mepíívyetétúhajchíí tsíjtyeke meméménúmeke méwáállóóiyá mécápayóóve.

Muurá paméváré mépiivyéterá méiiñúji túkevéjtsojte níwáávéné wákimyéiháñé meméénúiyóne.

Muurá pámeere młamúnaáré mémenúmé tsáné iiñújł túkevéjtsojte ijcyáhi. Teene meenúmé caatyéké ityújkevééllémeke téévéneúvúré imyéménúneri. Aane tsá tsaatéré píívyetétú teene imyééñune. Muurá pámeere mépiivyété memémenúne. Á;rónáa tsá múha meke táúhbáítyuró tsaate metújkevééllétúmeke meméménuki. Meere páñetu caatyé meljtsúcunúmeke mémeménúiyáhi. Téhdure idyé mémeménúiyá tsaatéké muhdú meímílléjljtori. Á;rónáa ihdyu ímíñeúvú tene íjcyáiyódú méméénúiyáhi.

22. Túkevéjtsoju

Pámeere méhdi íjcyáiyóné fine tájpi meíjcyane. Á;nejcútú méiiñúji avyéjujte meke piaábóiyá ipíívyetédúneri. Téhdure tsíñéhji iñújiine múnaa dsífdsivámé meke piaábóiyá fine tájpi meíjcyáiyóné meíjcyátsótúmeke. Aame finá meke pihtotúmé tsúúca imí mepánéévémedi tsá múha méhdi úúhivatéítyuróne. Ehdu meíjcyáiyá imí memúnáama meíjcyame meúráávye méihdé múnáaúvúu úráávyehíjcyánetu kéjitóji imí meijtsúcunújijtóji.

23. Túkevéjtsoju

Pámeere mépiivyété méwákimyéima meíjcyáiyóne. Á;rónáa idyé tsá tééneri ávyétá icúbáhraméí meméénúítyuróne. Aane teene wákimyéí túkévejtsómé tsaímíyé meke túkévéjtsóiyáhi. Á;ánetu tsáijyu múúne tsaate íwákimyéima íjcyátúhajchíí paméváré mepiaábóiyá téhdure íwákimyéima ditye iíjcyaki.

Pámeere mépiivyété tsahdúré meújcúiyóné méwákimyéi áhdó muhdú mewákimyeíñé tujkévevu.

Pámeere wákimyéi múnaa iiná íwákímyeíñe áhdó újcúiyá tééne tájpí iisimema imí íjcyame iávyejúúllémeíki. Aane tsáijyu múúne tsaaté wákimyéi áhdó úújetétúhajchíí tsíjitoriyéjuco diityéké tene ahdómeíiyóné tsijtye diityéké pítáábóneri.

Pámeere wákimyéi múnaa piivyété idyóbéévéne ipityácójcatsíiyóné muhdú iwákimyéí tsíñéhjima íjcyane iímíbáávyétsoki.

24. Túkevéjtsoju

Pámeere mépiivyété méwákimyéityúi tsárahja mewáyééévéiyóne. Aane tsá méwákimyéi mepátyéévétsóítyuróne. Eevéríyé méwákímyeíiyáhi. Muurá téénéllii ijcyáné téénetu mewáyééévehíjcyárahji. Á;rójcoojíji áhdó méújcúiyá téjcoojíji mewákímyeítyúrónáaáca.

25. Túkevéjtsoju

Pámeere mépiivyété tsaímíyé meíjcyáiyóné mééts#mema. Aame mehjáháñema meíjcyámedítyú tsá majcho, wájyamu, tsíñehji #ne tájpí meíjcyáiyóné pihtóítyuróne. Mechémécooca métáábímyéiyáhi. Ijcyáné tsíñehji téhdure imí meke piáábóíyonéhji. Á;nejcúhjitu mépiáábójcatsíiyá imí tsaméhji meíjcyaki. Tsaate íwákimyéima íjcyátúmeke mépiáábóiyá ditye téhdure íwákimyéima iíjcyaki. Téhdure kéémemu, pííbájyujte tsijtye idátsó nééme iwákímyeíiyóné píívyetétúmeke mépiáábóiyáhi.

Téhdure idyé walléémú éévájtema tsiiniéwuúmuke tsaímíyé météhméiyá imí ditye iíjcyaki. Tsá apáámyéré imí ityáábávájcatsíñe tsiimáváméj tsiimeke metéhméítyuróne. Téhdure imí táábávájcatsítyúróméj tsiimeke tsaímíyé météhméiyáhi.

26. Túkevéjtsoju

Pámeere mépiivyété waajácúhaamie mittéiyóne. Tsá tsime waajácúhaaminé itetúmé íjcyáítyuróne. Imíllémeiñé pámeere tsime waajácúhaaminé iteiyóne. Aane tsá áhdómeítyúne. Téhdure pámeere mépiivyété éhnííñevújuco íjcyáné uwáábovu meúcáávéiyóné méwákimyéima meíjcyaki. Tsá tsaaté wáábyutáré tene íjcyáítyuróne.

Páneere uwáábó ijcyá méwáábyuta meke tene wájácúúvetsómé pamévakéré maávyejúúlleki. Aame tsá meéhd#válléítyuró tsííñé iiñúj# múnaa, tsíjyúhj#ri íhjyuvámee, Píívyéébé icyánéjcú pahdúváré úráávyerómee, íjcyámeke. Á;ánej tééveri 'Páné Iñúj#ne Múnáá Pihcyááve' némeímyé túkevéjtsoju néhdu páhduube cómíñe múnáajpi imí iíjcyaki.

Muurá pámeere mépiivyété mééts#meke keená imí meijtsúcunúné ditye áábohíjcyátsihvu meúácóiyóne.

27. Túkevéjtsoju

Pámeere mépiivyété muhdúhjáa mełhdé múnáaúvú icyahíjcyánetu imí mełjtsúcunújłtójł meúráávyéiyóné majtsíháñe, nuutáháñema tsíñehjł imí nénehjł. Á;néhjłtu tsá múha meke píívyetétú ibóíjcyúiyóne. Téhdure tsíñehjł éhniíñevu mépiivyété mewáájácúiyóné méicyánéjcúene íjcyátúronéhjł keená meke płaáboiyonéhjł mewáájácuki.

Pámeere mépiivyété meméénúiyóné tsane, mecáátúnúiyóné tsáné fjtsaméi. Á;néhjí hallúvú ímichi teene méénume dsiidstváiyáhi. Tsá tene ímíllémeítyú tsane meméénune tsijtye iékéévéné hallúvú dsiikístváiyóne.

28. Túkevéjtsoju

Pámeere tsíñéhji iñújiine múnáama mépiivyété meíjcyáiyóné túkevéjtsójú pañe imí meíjcyaki. Á;ánélliihyée muurá páhduube panévá iñújiine múnáajpi idyóbéévéne meenú túkevéjtsoju. Aane tútávájtsóíyóné taúhbaju muurá tsá íjcyatúne. Ehdu ijcyáiyóné muhdú íhyaami pañétú tene néhduú.

29. Túkevéjtsoju

Pámeere máhallúrí teene memúnáama imí meíjcyánetu meke płaabóné meméénúiyóne. Á;ánetu méwaajácúiyá imłaáné tsúúca mewájácuuvéjucóómé imí mepáneevéne.

Á;ánéllii tsúúca ijcyáné mééma panévatúré meke túkévéjtsóíyóné taúhbajúúné pámeere tsahdúré imí meíjcyaki. Aame tsá metútávátsójcatsíítyuróne. Pámeere pátsáricyójcatsítyúmé meíjcyáiyá tsahdúré imí meíjcyaki. Tsá múha píivyetétú iímillédú meke idyáríívéiyóné tehdu múhójtsí pañé meíjcyámekéjíívari.

Muuráhjáa iñe túkevéjtsojúúné néhdu tsaímíyé méíjcyáiyáhi. Aane tsá múha tsíhdyúréjtsóítyuró 'Páné Iñúj#ne Múnáá Pihcyááve' némeiñé pañée íjcyame méénúné túkevéjtsojúúne.

30. Túkevéjtsoju

Páneere iñe íhyaarn pañe ijcyáné túkevéjtsoju méénúmeíñé tsá múha tsíñejcúvúré illéébóne iímillédú tsaatéké dár véityuróne. Tsáijyu múúne tsaápi, tsaáte, méiiñúj túkevéjtsojte ijcyarómé tsá tehdu méénúítyuróne.